

KVARKENRÅDET
MERENKURKUN
NEUVOSTO

ÅRSBERÄTTELSE

KVARKENRÅDET EGTS 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fören levande region.....	4
Organisationen Kvarkenrådet.....	5
Kvarkenrådet EGTS styrelse 2021.....	6
Kvarkenrådet EGTS medlemmar.....	6
Styrelseordförandens hälsning.....	8
Direktörens hälsning.....	9
Kvarkenrådets basverksamhet – När vision blir verklighet.....	10
Kvarkenrådets strategi.....	10
Kvarkenrådet EGTS.....	11
Gränshindersarbete i europeiska nätverk.....	12
Kvarkentrafiken.....	13
Verksamhet för att sänka gränshinder.....	15
Kvarkenrådets projektverksamhet.....	19
Projekt som Kvarkenrådet medfinansierat.....	22
Resultaträkning.....	24
Balansräkning.....	25

ÅRSBERÄTTELSE

KVARKENRÅDET EGTS 2021

FÖR EN LEVANDE REGION

Kvarkenrådet EGTS fungerar som en neutral samarbetsplattform och möjliggörare för all typ av gränsöverskridande samverkan i Kvarkenregionen.

Kvarkenrådet är ett nordiskt gränsregionalt samarbetsforum för landskapen Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten i Finland samt Västerbottens län och Örnsköldsviks kommun i Sverige som tillsammans bildar Kvarkenrådets verksamhetsområde Kvarkenregionen. Kvarkenrådet är ett av Nordiska ministerrådets officiella gränsregionala samarbetsorgan.

KVARKENRÅDET EGTS ARBETAR FÖR ATT FRÄMJA OCH UTVECKLA EN STARK OCH LIVSKRAFTIG REGION GENOM ATT:

- främja integrationen inom regionen
 - erbjuda en samarbetsplattform för alla aktörer i regionen
 - minska och eliminera gränshinder
 - öka regionens synlighet på nationell och europeisk nivå
 - aktivt arbeta i flertalet europeiska nätverk
 - tillvarata regionens styrkor och främja regionens utveckling.
- Främst inom följande områden: näringsliv, utbildning, turism, forskning och utveckling, hälsovård, kultur, miljöfrågor, idrott, barn och unga samt kommunikationer och transportinfrastruktur

KVARKENRÅDET EGTS ORGANISATION

Kvarkenrådet EGTS styrelse bereder Kvarkenrådets sammanträden och fungerar som operativt ledningsorgan. Styrelsen behandlar bl.a. projektplaner och ansökningar, tillsätter ledningsgrupper och styrgrupper för olika projekt.

År 1972 bildades Kvarkenrådet vid den första Kvarkenkonferensen i Vasa. De första åren ägnades åt att skapa organisationen och till att förankra samarbetet i kommuner, myndigheter och organisationer. År 1979 blev Kvarkenrådet en del av det officiella Nordiska samarbetet, med ekonomiskt stöd från Nordiska Ministerrådet och dess Ämbetsmannakommitté för regionalpolitiskt samarbete (NÄRP). Från och med år 2008 har Kvarkenrådets verksamhet administrerats av en ideell förening.

KVARKENRÅDET EGTS ÅRSMÖTE

Vid årsskiftet 2020/2021 gick Kvarkenrådet från en förening till stabilt juridiskt organ då Kvarkenrådet EGTS påbörjade sin verksamhet. Detta har inneburit att Kvarkenrådet rf styrelse samlats vid ett avslutande upplösningsmöte år 2021.

Det första årsmötet för Kvarkenrådet EGTS (Europeisk gruppering för territoriellt samarbete, EGTC på engelska, EAYY på finska) samlade Kvarkenrådet EGTS medlemmar 28 maj 2021. På grund av COVID-19 hölls årsmötet som ett videomöte. Vid årsmötet behandlades stadgeenliga ärenden.

Under året 2021 som varit det första verksamhetsåret för Kvarkenrådet EGTS har styrelsen initierat arbetet med att ta fram en ny strategi i ett brett partnerskap för att svara mot de nya möjligheter som ett EGTS medför. Man har även arbetat med att förbereda arbetet för beredningsgrupperna och en beredningsgrupp har tillsatts för Trafik – och infrastrukturfrågor med kommunalråd Hans Lindberg som ordförande. Styrelsen har även fört dialog med eventuellt nya medlemmar och antagit Mo i Rana som observatör i Kvarkenrådet EGTS styrelse.

Bilder: Styrelsen på besök i Kurikka.

Covidpandemin påverkade mötesagendan även 2021 och de flesta styrelsemöten utfördes på distans. Glädjande nog fick styrelsen träffas i samband med mötet i december i Umeå och 8. oktober i Kurikka, Finland, för att förutom styrelsemötet även träffa och lära sig mer om den nya medlemmen Kurikka stad.

Kurikka stad presenterades av stadsdirektör och Kvarkenrådets viceordförande Anna-Kaisa Pusa och Kurikka stads styrelseordförande Olavi Kandolin. Skidlegenden och före detta riksdagsledamot Juha Mieta deltog också i programmet.

KVARKENRÅDET EGTS STYRELSE 2021

Kvarkenrådet EGTS styrelse bestod 2021 av 9 ledamöter från vardera land. Styrelsen har haft fyra möten år 2021; 26 februari Teams-möte, 28 maj Teams-möte, 8 oktober i Kurikka och 15 december i Umeå.

FINLAND

Ordinarie medlem

Joakim Strand, Vasa stad, ordförande (*Tomas Häyry**)
Kaj Suomela, Österbottens förbund (*Mikaela Björklund**)
Asko Peltola, Södra Österbottens förbund (*Antti Saartenoja**)
Stina Mattila, Karleby stad (*Jonne Sandberg**)
Hannemari Niemi, Seinäjoki stad (*Erkki Välimäki**)
Jyrki Kaiponen, Mellersta Österbottens förbund (*Kajsa Kouvo**)
Anna-Kaisa Pusa, Kurikka stad, vice ordförande (*Simo Kankaanpää**)
Rurik Ahlberg, Korsholms kommun (*Samuel Broman**)
Peter Boström, Jakobstad stad (*Milla Kallioinen**)

SVERIGE

Ordinarie medlem

Lennart Holmlund, Region Västerbotten,
Vice ordförande (*Tomas Marklund**)
Lilly Bäcklund, Region Västerbotten (*Kristina Fredriksson **)
Mathias Sehlstedt, Region Västerbotten (*Mikael Jakobsson**)
Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten,
vice ordförande (*Veronica Kerr**)
Mattias Larsson, Region Västerbotten (*Robin Thörnberg**)
Per Nylén, Örensköldsviks kommun (*Anna-Britta Åkerlind**)
Hans Lindberg, Umeå kommun (*Anders Ågren**)
Tomas Mörtzell, Storumans kommun (*Karin Malmfjord**)
Christer Rönnlund, Lycksele kommun (*Lars Olsson**)

*Ersättare

KVARKENRÅDET EGTS MEDLEMMAR

Från och med 2021 administreras Kvarkenrådets verksamhet av samarbetsformen Europeisk Gruppering för Territoriellt Samarbete (EGTS) vilket kort kan förklaras som ett gränsöverskridande juridiskt samarbetsinstrument.

Samarbetsformen Kvarkenrådet EGTS grundades under konstituerande mötet 2 oktober 2020. Kvarkenrådet EGTS grundande, dvs. konstituerande medlemmar, beviljade i samband med grundande mötet medlemskap åt fyra nya huvudmedlemmar med rösträtt och två övriga medlemmar utan rösträtt. Under 2021 har två nya övriga medlemmar utan rösträtt beviljats medlemskap.

Kvarkenrådet EGTS huvudmedlemmar (med rösträtt):

Region Västerbotten*
Umeå kommun*
Örensköldsvik kommun*
Österbottens förbund*
Södra Österbottens förbund*
Mellersta Österbottens förbund*
Vasa stad *
Karleby stad*
Seinäjoki stad*
Staden Jakobstad*
Kurikka stad
Korsholms kommun
Storumans kommun
Lycksele kommun

Kvarkenrådet EGTS övriga kommunmedlemmar:

Vindeln
Nykarleby
Närpes
Nordmaling

*Konstituerande medlemmar

PERSONAL

Kvarkenrådet är en liten men mycket handlingskraftig och effektiv organisation. Under 2021 anställdes Fredrik Furu som Kvarkenfest eventkoordinator och Ida-Maria Huuhka som kommunikationsassistent. Även anställningen av Veronica Berg som Kvarkenrådets utvecklingschef från och med 1.1.2022 förbereddes år 2021. Utvecklingschefstjänsten är placerad i Umeå.

Direktör Mathias Lindström
Ekonomiansvarig Maria Snickars
Kommunikationschef Johanna Häggman
Kommunikationsassistent Ida-Maria Huuhka

Projektpersonal

Projektchef Marianne Sjöström
Projektledare Ann-Sofi Backgren
Kvarkenfest eventkoordinator Fredrik Furu
Rådgivande specialist Olav Jern
Rådgivande specialist Tomas Sikstöm

Kansli på Gerbyvägen 18 i Vasa.
Webbsida: kvarken.org

Revisorer

Ordinarie revisor Benita Öling, CGR och revisors suppleant Ernst&Young

STYRELSEORDFÖRANDENS HÄLSNING MOT ÄNNU STARKARE SAMVERKAN

Pandemin höll sitt hårda grepp om oss och försvårade gränsregionalt samarbete även år 2021, men vi har flertalet glädjeämnen att blicka tillbaka på och redskap för framtiden.

Vår efterlängtnade, för vår region anpassade nya färjan, Aurora Botnia anlände, invigdes och togs i bruk i augusti 2021. Det är ett stort nöje att presentera faciliteterna ombord, berätta om färjans teknik, hur betydande fartygets byggande, allt från planering till teknik, varit för industrin i Norden i fråga om sysselsättning och innovationsutveckling. Vi kan också med stolthet beskriva processen hur vi med gemensamma krafter fick detta resultat till stånd för att säkra samverkan i Kvarkenregionen, för att stärka näringsliv och förutsättningarna att verka här. Samtidigt stärker vi hela Norden och gav alla som verkar i regionen möjligheten att starta upp och utveckla samarbete på lång sikt, oberoende om det gäller t.ex. turism, samverkan kring sjukvård, utbildning, kunskapsutbyte eller fritid och hobbyer.

Beställningen och leveransen av färjan var tidsmässigt rätt med tanke på investeringar i regionen. Samarbetet kring färjan är ett konkret exempel på vilja och förmåga att samarbeta, ögonöppnare och en delorsak till att det investeras och planeras stort i regionen. Även storsatsningen i Skellefteå har kommit långt och första battericellen producerades redan 2021, även det ger

framtidshopp för att verka här i norr. Företag kopplade till batteri-industrin i Karleby och Jakobstad är redan igång. I Vasa, samt hos våra samarbetspartner i Norge, har flera föravtal skrivits. Allt oftare nämns Nordens batteribälte, och då syftas just på våra breddgrader och industriklustren i Kvarkenregionen. Samverkan är viktigt även i detta avseende, industrierna som formas bildar en värdekedja som gynnas av koordinering och vi-anda.

I och med stora industrisatsningar är det rätt tidpunkt att förbereda regionen för eldrivna flyg, de facto har vi redan elmaskiner i luften i regionen; Skellefteå är en företagare i detta avseende, och snart även i Seinäjoki. Dessutom har vi med största sannolikhet redan hösten 2022 nya öst-västliga flyglinjer i bruk i regionen. Dessa flyg med biobränsle som drivmedel i väntan på att de större elflygen kommer på marknaden. Detta för att hjälpa regionens företag, kartlägga behovet både hos invånarna och näringsliv samt för att inleda omformandet av resmönstren som framtidens flygresande kan innebära. Att förbereda regionen för eldrivna flyg, helt enkelt. Här spelar elflygsprojektet FAIR, som drivs av Kvarkenrådet med samarbetspartner, en betydande roll, men även aktivitet och intresse olika Kvarkenregionens företag emellan har spelat en betydande roll.

Kartläggningen om en fast förbindelse över Kvarkensundet är även det mer aktuellt än tidigare. I och med industrisatsningarna ökar transportbehoven av både varor och människor, och nu i och med Ukraina-krisen kan man se att förbindelsen har större geopolitisk betydelse än någonsin tidigare. Förbindelserna över Kvarken spelar roll även i frågan om försörjningssäkerheten i Finland.

Vår region får livskraft genom samarbete. Om digitala omställningen skedde snabbt i och med pandemin, kan kanske omställningen till självförsörjare av energi och omställningen till hållbara drivmedel bli resultatet av Ukraina-krisen. I regionen byggs ett kluster där processen från och med att bryta mineraler till färdigställt batteri ingår, inte kanske helt självförsörjande, men åtminstone till stora delar. Detta innebär att våra förbindelser i öst-västlig riktning över regionen och möjligheterna till att nå industrierna i regionen och hamnarna t.ex. vid Atlantkusten är viktigt att behålla och utveckla.

Tiden vi lever i är utmanande, men innehåller även stora möjligheter till att göra Kvarkenregionen till den mest lockande, livskraftiga och trygga region att leva och verka i.

Joakim Strand

Styrelseordförande, Kvarkenrådet EGTS

DIREKTÖRENS HÄLSNING

FRAMTIDEN ÄR HÄR OCH DEN ÄR VÅR

Kvarkenrådet har nu det första verksamhetsåret i EGTS-kostym bakom sig. Detta första år har vi otaliga gånger konstaterat att omstruktureringen verkligen varit rätt beslut och att tidpunkten för detta var utmärkt. Speciellt i dessa oroliga tider med ett fasansfullt krig i vår närregion känns det som om ett fördjupat nordiskt samarbete är viktigare än någonsin. Vi står dock inför en läroprocess där EGTS-verktyget och dess effekter ännu söker sin form och vi ser framför oss en lärorik process för att hitta de mest fördelaktiga och smidigaste arbetssätten för att på bästa möjliga sätt arbeta för våra medlemsorganisationer och regionens bästa.

Vår nya organisationsform och processen från till etableringen har väckt stort intresse både i Norden och Europa. Etableringsprocessen vi genomgått fram till att statusen som EGTS erhöles 31.12.2020 fungerar redan nu som best practice runtom i Norden och Europa, men även den process som vi nu genomgår kommer gagna de organisationer som väljer att bilda en EGTS. Vi skidar i första led och drar upp nya spår för nordiskt samarbete.

EGTS-statusen har även bidragit till att förstärka den Europeiska intressebevakningen som kan ske via Kvarkenrådet i och med att vi nu även är en officiell partner i EGTC-plattform. Vi har även tillfrågats och godkänts som medlem i samlingsorganisationen Scandria Alliance under verksamhetsåret. Utöver detta är Kvarkenrådet medlem både i Association of European Border

Regions och European Straits Initiative. Det vill säga att vår beredskap för europeisk intressebevakning är hög och har förstärkts under året.

Under det första verksamhetsåret som EGTS har också antalet medlemmar och intresset för medlemskap ökat, vilket också var ett av syftena med omorganiseringen; det vill säga att förankra det nordiska samarbetet bredare i regionen på alla nivåer. Detta i kombination med att vi börjar se ett slut på COVID-19 pandemin och att Kvarkens stolthet, den nya färjan Aurora Botnia, togs i bruk har lett till att intresset för nordiskt samarbete i vår region har ökat drastiskt. Detta ställer emellertid också krav på organisationen och vi måste kunna svara på den efterfrågan som uppstått i regionen med råd och stöd. Nyanställningarna har därmed även de skett i rätt tid. Anställningen av en utvecklingschef på svenska sidan uppfyller ett tomrum och ett behov som funnits en längre tid. Detta bekräftas av att vår nya resurs tagits emot väldigt väl i regionen och vi önskar Veronica Berg varmt välkommen in i Kvarkensamarbetet.

Även de stora näringslivssatsningar som genomförs och planeras över hela Kvarkenregionen ökar behovet av att samarbeta över landsgräns. Här har Kvarkenrådet EGTS en viktig roll. Vi kan vara plattformen för alla åtgärder som kräver gränsöverskridande koordinering. De satsningar som görs i regionen faller väl inom den stora satsning i Europa som görs gällande den gröna omställningen och vi kan genom vettig koordinering bidra till att göra vår region, Kvarkenregionen, världsledande inom denna satsning. Det faller även väl inom det nya Interreg-programmet Aurora som kommer att inleda sin verksamhet under år 2022. Detta program ger möjlighet för Kvarkenrådet EGTS och dess medlemmar att samverka över en större region. Detta arbete har de facto redan inletts genom att vi söker aktivt nya samlingspartners i norra Sverige och Norra Finland. Nya Aurora-programmet blir stort men vi har en stabil grund att stå på och ett etablerat samarbete inom vårt EGTS. Vi kommer därmed att vara en attraktiv samlingspartner även inom detta program.

I vår nya strategi, vars arbetsprocess inletts år 2021 lyfts aktivt deltagande som en viktig punkt. Alla medlemmar har visat stort intresse att delta i processen och även observatörsplatser till icke-medlemmar har godkänts för att följa och få insyn i processen. Den nya strategin skall färdigställas under år 2022.

Kvarkenrådet och det formaliserade samarbetet över Kvarken fyller 50 år verksamhetsåret 2022. Planeringen av Kvarkenfest – den stora tillställningen med musik, kultur och mat från regionen påbörjades i god tid under 2021. Bakgrunden till festen är att Kvarkenrådet vill fira 50 år tillsammans med människorna i regionen. Folkfesten arrangeras 18.6.2022 på Elisa Stadion i Vasa. Vi ser behovet av en riktig folkfest där vi kan umgås och bygga upp de kontakter vi tappat både under pandemin och under den tid då förbindelsen över Kvarken varit i gungning. Vi har fina förutsättningar till samarbete med den nya färjeförbindelsen och nya stora satsningar på gång i regionen, men det är genom möten mellan människor som kontakterna knyts och stärks.

Vi har alla förutsättningar för att lyckas göra vår region till den bästa regionen i världen och händelserna runtom i världen och den gröna omställningen spelar oss i händerna. Vi har färjan på plats, vi har flygförbindelser på kommande i öst-västlig riktning, vi har EGTS-instrumentet på plats, vi har enorma industrisatsningar på kommande, vi kan erbjuda trygga kvalitativa boendemiljöer i närhet till natur och hav samt utbildning i världsklass. Vi behöver nu även få andra som inte bor i regionen, eller ens i samma land, att inse detta. Det finns goda förutsättningar att vi gemensamt berättar om detta åt omvärlden. Detta kommer att bli en positiv utmaning inför de kommande verksamhetsåren. Vi har viljan, ambitionen och verktygen på plats och det gör vår region unik. Låt oss inleda arbetet.

Framåt – tillsammans!

Mathias Lindström

Direktör, Kvarkenrådet EGTS

KVARKENRÅDETS BASVERKSAMHET – NÄR VISION BLIR VERKLIGHET

Kvarkenrådets basverksamhet är att främja gränsregionalt samarbete. Detta görs bl.a. genom att sammankalla och starta upp olika samarbetsprojekt eller samarbetsstrukturer, genom att hyra ut simultantolkningsan-

läggningar, genom informationsverksamhet och genom att utöva intressebevakning.

Kvarkenrådet är ett av nordiska ministerrådets officiella gränsregionala samarbetsorgan.

Verksamheten finansieras dels av finansiering av Nordiska Ministerrådet, dels av medlemmar-
nas medlemsavgifter.

**Nordiskt
samarbete**

KVARKENRÅDETS STRATEGI

Strategiplanen för 2018–2020, med sikte på 2025, antogs vid Kvarkenrådet rf:s årsmöte 2018 och baserar sig på en omfattande intervjuomgång bland Kvarkenrådets medlemmar och övriga intressenter.

Kvarkenrådet EGTS påbörjade sin verksamhet vid årsskiftet 2020–2021 och följer

tillsvidare Kvarkenrådet rf:s strädgar. Arbetet med Kvarkenrådet EGTS nya strategi och handlingsplan inleds i början av år 2022. Kvarkenrådets styrelse är arbetsgrupp för strategiarbetet. Målsättningen är att skapa en väl förankrad och väl genomarbetad strategi och att ett utkast till ram för innehåll till strategin presenteras på årsmötet år 2022. Parallellt med detta tas det fram en handlingsplan för år 2022. Handlingsplanen ska vara den som primärt styr verksamheten tills nya strategin är godkänd. År 2021 följde verksamheten Kvarkenrådet rf:s strategi:

Enligt stadgarna för Kvarkenrådet rf §11 skall för föreningens verksamhet finnas en 3-årig strategiplan som fastställs av ordinarie för-
eningsmöte och en 1-årig handlingsplan som fastställs av styrelsen. Planerna skall i så

stor utsträckning som möjligt harmoniseras med respektive regions egna utvecklingsplaner beträffande gränsregionala strategier, samt vara i överensstämmelse med Nordiska ministerrådets övergripande mål och prioriteringar för det gränsregionala samarbetet. De stödberättigade aktiviteter för gränsregionalt samarbete som fastställs av EU skall även beaktas i planerna. Den nuvarande strategin består av en grundlig omvärldsanalys, samt tre huvudsakliga teman:

- Kvarkenregionen – en aktiv region i det europeiska och nordiska nätverket
- Kvarkenregionen – innovativ välfärd
- Kvarkenregionen – samhörighet genom grannskap

KVARKENRÅDET EGTS

Från förening till stabilt juridiskt organ. Kvarkenrådet har tagit steget till att bli det första nordiska EGTS-området

EGTS kan beskrivas som en gruppering inom EU som ska främja samarbete över nationsgränserna. För Kvarkenrådet innebär detta bland annat nya möjligheter för att utveckla och stärka regionen genom gränsöverskridande samarbetsprojekt.

En intressant samarbetspartner ur alla perspektiv!

Kvarkenrådet EGTS registrerades under 2020 efter att godkännande erhållits från Näringsdepartementet och Arbets- och Nä-

ringsministeriet. Det konstituerande mötet hölls i oktober 2020 och verksamheten i den nya organisationsformen, Kvarkenrådet EGTS, började vid årsskiftet 2020-2021. Kvarkenrådet EGTS är antagligen Europas största EGTS ur ett geografiskt perspektiv och troligen även till antalet medlemmar – En intressant samarbetspartner ur alla perspektiv!

Bakgrund och process

Den 20 maj 2019 fattade Kvarkenrådets årsmöte beslutet att grunda det första helnordiska EGTS området, Kvarkenrådet EGTS. EGTS står för Europeisk gruppering för territoriellt samarbete, och är EU:s eget juridiska instrument för gränsöverskridande samverkan. EGTS är ett starkt och tydligt redskap, specifikt anpassat för gränsöverskridande samverkan i Europa. Det finns idag ca 70 etablerade EGTS, och fler är under bildande.

Kvarkenrådets styrelse har fungerat som beredningsgrupp för EGTS processen. Det under hösten 2018 inledda arbetet med att justera Kvarkenrådets stadgar så att de är lämpliga för EGTS och medlemmarna fortsatte fram till 2021. Under arbetet med EGTS processen har man analyserat Kvarkenrådets uppgifter, baserat på medlemmarnas behov och önsknings, och man har sett på olika modeller för hur Kvarkenrådet EGTS kunde arbeta, t.ex. genom utskott. Man har också sett på hur kommunerna i Kvarkenregionen effektivare än tidigare kunde engageras i det gränsöverskridande samarbetet, och öppnat även upp för möjligheten att ta in norska medlemmar i framtiden.

Kvarkenrådet EGTS registrerades 2020 efter att godkännande erhållits från Näringsdepartementet och Arbets- och Näringsministeriet. Konstituerande mötet för Kvarkenrådet EGTS hölls 2 oktober 2020 och den registrerade föreningen avskaffades vid årsmötet som föregick detta möte. Kvarkenrådet EGTS påbörjade sin verksamhet vid årsskiftet 2020-2021.

För Kvarkenrådet och regionens medlemmar innebär förändringen till en EGTS starkare verktyg för att skapa effektivare och gynnsammare samarbeten, samt för att kunna utveckla och lyfta regionens behov på en större arena:

- Tyngre organ för att gemensamt driva regionalt viktiga frågor på nationell och EU-nivå.
- Identifikation – underlättar agerande på EU nivå.
- Synlighet! Första gränskommittén i Norden som gör denna förändring.
- Stabilare struktur – från förening till stabilt juridiskt organ – starkare engagemang från partnerskapet.
- Att ingå i EGTS plattformen stärker möjligheterna för intressebevakning i Europa.
- Underlättar förverkligande och förvaltning av gränsöverskridande utvecklingsprojekt.

Med Kvarkenrådet EGTS har Kvarkenregionen fått ett tyngre organ för att koordinera utvecklingen i regionen och gemensamt driva viktiga frågor på nationell, nordisk och EU-nivå. Bildandet av ett EGTS ger större synlighet och genomslagskraft för det viktiga gränsöverskridande samarbete som pågår i Kvarkenregionen. Kvarkenrådet EGTS har från och med 2021 ingått i sk. EGTS-Plattform, vilket är en organisation som intressebevakar gränsregionala frågor på europeisk nivå.

GRÄNSHINDERSARBETE I EUROPEISKA NÄTVERK

Kvarkenrådet arbetar aktivt i ett flertal europeiska nätverk för att främja ett öppnare Europa och minska gränshinder.

ASSOCIATION OF EUROPEAN BORDER REGIONS AEBR

Ett europeiskt perspektiv i gränshindersarbete erhåller Kvarkenrådet genom att t.ex. delta i Association of European Border Regions (AEBR), som är en intresseorganisation för europeiska gränsregioner. AEBR arbetar bl.a. med intressebevakning, erfarenhetsutbyte och information. Kvarkenrådet delar medlemskapet i AEBR tillsammans med MidtSkandia.

EUROPEAN STRAITS INITIATIVE ESI

Kvarkenrådet är medlem i nätverket European Straits Initiative ESI, ett partnerskap bestående av europeiska regioner som angränsar till sund. Nätverkets syfte är att sätta fokus på de europeiska sunden och deras specialbehov och att bevaka deras intressen på EU-nivå. ESI partnerskapet ska även utveckla uppkomsten av olika samarbetsprojekt samt främja samarbete mellan sunden för ekonomisk utveckling, miljöskydd, trafik och logistik, kultursamarbete och turism.

EGTC PLATFORM

EGTC Platform grundades 27 januari 2011 av Europeiska regionkommittén. Kvarkenrådet EGTS ingår från och med grundandet i denna plattform, vilket stärker möjligheterna för intressebevakning i Europa. Det är en organisation som intressebevakar gränsregionala frågor på europeisk nivå och är samtidigt en plattform för utbyte av erfarenheter. Förutom att det främjar EGTS som ett verktyg för territoriell sammanhållning och ger synlighet till EGTS-projekt, stöder det samtidigt European Committee of the Regions (CoR) och har en rådgivande arbetsfunktion i fråga om gränsöverskridande frågor.

SCANDRIA®ALLIANCE

Scandria®Corridor är en geografisk korridor som sträcker sig från norra Skandinavien via Oslo, Helsingfors, Stockholm, Berlin och Wien till norra Adriatiska havet i Italien.

Scandria®Alliance är en samarbetsplattform för t.ex. städer och regioner längs korridoren för att samarbeta kring klimatsmarta multimodala transportlösningar för att nå hållbar regional utveckling. Kvarkenrådet EGTS antogs 2021 som en fullvärdig medlem i alliansen.

Medlemskapet i Scandria Alliance medför bättre möjligheter till intressebevakning gällande regionens behov och intressen på EU-nivå och erbjuder också en naturlig partnerskapsplattform för nya projekt exempelvis inom ramen för CEF eller Östersjöprogrammet. Viceordförande Åsa Ågren-Wikström är styrelsens representant i styrgruppen för Scandria Alliance.

KVARKENTRAFIKEN

Hösten 2021 nåddes kulmen av ett över 10 år långt intensivt arbete med en första jungfrufärd för Aurora Botnia. En stor milstolpe och ett konkret resultat av en mycket lyckad och långsiktig kraftansträngning.

Trafiken över Kvarken är en av Kvarkenrådets kärnfrågor och organisationen har genom all sin verksamhet strävat efter att trygga och utveckla kommunikationerna inom Kvarkenregionen.

Stråket mellan Vasa och Umeå förenar mycket mera än två grannstäder. Färjeförbindelsen över Kvarken är en viktig del av det stråk som sträcker sig från Norges nordligaste hamnstäder i väst till Ryssland och Baltikum i öst. Att upprätthålla och utveckla denna rutt är viktigt för de företag som verkar längs den och för de människor som bor här. Förutom för företagsverksamheten är en livskraftig förbindelse över Kvarken även till fördel för det gränsöverskridande samarbete som bedrivs inom kultur, utbildning, hälso- och sjukvård samt förvaltning.

AURORA BOTNIA HAR ANLÄNT TILL KVARKENREGIONEN

Det nya fartyget M/S Aurora Botnia, som går mellan Umeå och Vasa, invigdes onsdag 25 augusti 2021 och gjorde sin jungfrutur 28 augusti. Aurora Botnia är en viktig del av en allt starkare infrastruktur i regionen och ett växande nordiskt samarbete.

MODIGT BESLUTSFATTANDE OCH LÅNGSIKTIGT TÄNK

Bland skratt och applåder under invigningen hördes också lättade röster. Det har krävts

Det nya fartyget M/S Aurora Botnia, som går mellan Umeå och Vasa, invigdes 25.8.2021 och gjorde sin jungfrutur 28 augusti. Aurora Botnia är en viktig del av en allt starkare infrastruktur i regionen och ett växande nordiskt samarbete. Bild: Christoffer Björklund / Wasaline

mycket; målmedvetet och hårt arbete på många plan, bland annat av projekten som pågått i årtal innan och t.ex. Kvarken Link, bolaget som ägs av Umeå Kommunföretag AB och Vasa stad. Det gav resultat; nu är färjan här och nu börjar en ny era.

Hans Lindberg (S), kommunalråd i Umeå kommun och styrelsemedlem både i Kvarken Link och Kvarkenrådet EGTS var lycklig över att ha kommit så här långt i processen.

– Det har varit en lång resa. Det är en seger i sig att stå här i dag. Det var verkligen ingen självklarhet att det skulle gå vägen med tanke på att vi i tiderna hade svårt att hitta aktörer som ville driva färjetrafiken mellan Sverige och Finland.

– Det gjorde att Umeå tillsammans med Vasa slutligen bildade bolaget Kvarken Link och började bygga på en omfattande projektfinansiering med sikte på en ny färja. Politiskt sett har det inte varit lätt alla gånger och det har krävts modigt beslutsfattande med ett långsiktigt tänk, säger Lindberg.

Färjan innebär minskade utsläpp och en hållbar utveckling framåt. Nu kan man främja transporter av gods på ett bättre och mer miljövänligt sätt samtidigt som man knyter

ihop regionerna och länderna Sverige, Norge och Finland ännu bättre.

– Det här är helt avgörande för näringslivsutvecklingen. Nu kommer vi att kunna blicka framåt på helt nytt sätt. Det underlättar godstrafiken och möjliggör transporter som stärker en utveckling av det öst-västliga stråket, tillägger Lindberg.

NORDISKT SAMARBETE LEDER TILL RESULTAT

När Vasas stadsdirektör och Kvarken Links styrelseordförande Tomas Häyry tillsammans med sin fru Marja-Riitta Häyry fick äran att döpa Aurora Botnia så lyfte han starkt den gemensamma vision som Umeå och Vasa har; att satsa på en hållbar infrastruktur och bygga på gränsöverskridande samarbete på olika plan:

– De lösningar som Aurora Botnia står för rent miljömässigt är ett resultat av ett utmärkt samarbete mellan olika aktörer. Det här handlar också om en kontinuerlig plattform framåt för forskningen. Joakim Strand (SFP), riksdagsledamot, ordförande i Vasa stadsfullmäktige och Kvarkenrådet EGTS, hyllar det driv som har funnits med i hela processen:

– Det världen behöver mer av är nordiskt samarbete och en ambitiös attityd till teknologi som stävjar klimatförändringar. Rickard Carstedt, Region Västerbotten, ser också att den förbättrade och förnyade färjetrafiken har en enorm betydelse för Västerbotten:

– Det är en fantastisk dag för regionen! Vi ser många nya möjligheter uppstå. Framför allt ser vi en ny arbetsmarknad som växer fram mellan länderna och vi utbildar och rör oss mellan länderna på nya sätt. Helt klart ser jag också möjligheter med batterimaterialsatsningen där vi som region tar platsen som det nordiska batteribältet.

NY ERA AV NORDISKT SAMARBETE

Invigningen firade inte bara den nya färjan. Fanfarnerna som hördes vid hamnen hyllade så tydligt också ett starkt och växande nordiskt samarbete där Aurora Botnia är en viktig del av en allt starkare infrastruktur och en mer sammansvetsad region. Därmed kan man se att jungfrufärden lördag 28 augusti är en inledningen på en ny era av

nordiskt samarbete.

JUNGFRUFÄRDEN OCH FÖRSTA ANKOMSTEN TILL UMEÅ

Lördag morgon 28 augusti 2021 lättade Aurora Botnia ankar i Vasa och förmiddag stävade Aurora Botnia in i hamnen i Holmsund för första gången. Inramningen kunde inte bli mycket bättre när världens just nu mest miljövänliga färja togs emot; klarblå himmel, ljumma vindar, fritidsbåtar på vattnet och många förväntansfulla resenärer.

Mottagandet av Aurora Botnia var en historisk händelse och en milstolpe för både Umeå och Vasa. Ett konkret resultatet av tusentals timmar hårt arbete. Med Aurora Botnia kan vi knyta starkare mellanmännsliga band mellan våra länder.

– Det här är startskottet på någonting nytt. Färjan skapar förutsättningar för en ännu djupare samverkan med sikte på en gemensam arbetsmarknad mellan våra länder. Den är viktig för alla investeringar som nu genomförs i våra regioner, men också för att skapa en närmare samverkan inom

forskning, utbildning och sjukvård, sade Joakim Strand (SFP), ordförande i Vasa stadsfullmäktige och Kvarkenrådet EGTS samt riksdagsledamot, i samband med mottagningen när färjan för första gången anlände till Umeå hamn.

M/S AURORA BOTNIA

M/S Aurora Botnia är ett specialtillverkat fartyg för rutten Umeå–Vasa. Det är utrustat med den absolut senaste miljötekniken och drivs av el och förnybara bränslen. Inredningen i de publika utrymmena och hytterna är baserade på återvunna material. Till exempel är bordsskivor och diskar tillverkade av returplast, mattorna i hytterna till stor del tillverkade av fibrer från gamla fisknät, med mera. M/S Aurora Botnia är inte bara en angelägenhet för Umeå och Vasa. Fartyget knyter samman hamnarna efter den norska atlantkusten med farleder till Baltikum, Ryssland, Indien, Kina och Japan och är med det en angelägenhet för hela Kvarkenregionen och Norden.

Omarbetad text ursprungligen publicerad av Umeå kommun

2021 var det äntligen dags. Det nya fartyget M/S Aurora Botnia, som går mellan Umeå och Vasa, invigdes 25 augusti och gjorde sin jungfrutur 28 augusti. Aurora Botnia är en viktig del av en allt starkare infrastruktur i regionen och ett växande nordiskt samarbete.

VERKSAMHET FÖR ATT SÄNKA GRÄNSHINDER

Ett gränshinder definieras enligt Nordiska ministerrådet som "varje hinder som omöjliggör, försvårar eller begränsar människors möjligheter att verka över de nationella gränserna". Enligt Nordiska ministerrådets prioriteringar skall gränsregionerna sträva till att sänka gränshinder.

Kvarkenrådet är ett av Nordiska ministerrådets officiella gränsregionala samarbetsorgan, dvs. en gränskommitté. Vid all verksamhet som Kvarkenrådet bedriver tas gränshinderarbetet i beaktande; i. fråga om kartläggningar, informationsspridning och intressebevakning för att minska gränshinder och/eller effekterna av dessa i Kvarkenregionen. Kvarkenrådet deltar även aktivt i möten arrangerade av Nordiska Ministerrådet.

REGIONALPOLITISKA TEMAGRUPPER

Gränskommittén Kvarkenrådet ingår i Nordiska ministerrådets regionalpolitiska temagrupp för "Green and inclusive urban development" och deltar i temagruppens genomförande.

KVARKENRÅDETS AKTIVITETER I FÖRHÅLLANDE TILL NORDISKA VISIONEN 2030:

Kvarkenrådet har under året aktivt deltagit i arbetet med att förverkliga den Nordiska visionen för det nordiska samarbetet. Kvarkenrådets insatser i förhållande till Visionen är följande:

MÅL 1

Att stärka forskning och utveckling och främjande av lösningar som stödjer koldioxidneutralitet och klimatanpassning, bland annat avseende transport-, bygg-, livsmedels- och energiområdet.

Inom detta område har Kvarkenrådet tillsammans med regionens och Nordlands aktörer inlett arbetet med att undersöka vilka regionala effekter tidig implementering av elflyg i regionen innebär och hur det påverkar den regionala och gränsregionala utvecklingen och samarbetet, samt hur detta kan påskynda omställningen till mil-

jövänligt flygande och hur detta ytterligare kan förbättra det gränsöverskridande och nordiska samarbetet. Detta kommer att göras tillsammans med regionens flygplatser, regionens näringsliv samt Vasa, Umeå och Nord Universitet.

En tidig implementering av elflyg i Kvarkenregionen och i Norden har potential att snabbt möta några av regionens största utmaningar som demografiska förändringar och urbanisering vilka påverkar möjligheten till välfungerande offentlig service och kompetensförsörjning. Regionens långa avstånd och bristande kommunikationer i öst-västlig riktning försvårar gränsöverskridande samverkan samtidigt som det globala behovet av att minska klimat- och miljöpåverkan är en högaktuell fråga. Det finns därför en generell efterfrågan bland offentliga och privata aktörer som har behov av effektiva och hållbara kommunikationer som överbryggar nämnda utmaningar. I synnerhet finns en efterfrågan inom flygbranschen och bland lokala regionala flygplatser som har stora utmaningar att möta ekonomiska förutsättningar och är i behov av att minska klimat- och miljöpåverkan.

MÅL 6

Att stödja kunskap och innovation och göra det lättare för företag i hela Norden att till fullo utnyttja de utvecklingsmöjligheter som den gröna, tekniska och digitala omställningen och den växande bioekonomin skapar.

För att skapa mervärden av elflygets möjligheter har Kvarkenrådet tillsammans med regionens aktörer inlett arbetet med att genomföra en utredning i innovativa processer i syfte att stärka efterfrågan och utvecklingen av innovationer i offentlig och privat sektor. Processerna tar utgångspunkt i kunskap som utvecklas, identifierar åtgärder och kompetens. Resultatet av den innovativa processen är en förädling av åtgärder/koncept som förstärker identifierade noder t.ex. flygplatser, tillämpningar för aktivt samarbete inom olika samhällssektorer t.ex. sjukvård, utbildning och besöksnäring, samt affärskoncept och tjänster för implementering av elflyg.

Kvarkenrådet har tillsammans med regionens aktörer jobbat för att skapa ett kompetensnätverk kring eldrivet flyg som ska användas för kunskapsinhämtning, kvalitetskontroll, kontaktnätverk och kunskapsspridning. I takt med att nya behov av kompetenser identifieras bjuds relevanta aktörer in till kompetensnätverket. Till detta kopplas en innovationsprocess för samhällsutveckling som syftar till att utveckla tjänster, utformningslösningar och affärsupplägg som understödjer och adderar mervärden till en kommersialisering av elflyg i regionen. Resultat som marknadsanalys, linjenätsanalys, kunskap om elflygets samhällspåverkan och åtgärder som pekas ut i riktlinjer för implementering är viktiga grundförutsättningar för att innovationsprocessen ska generera resultat i linje med regionens behov inom olika områden (exempelvis sjukvård, utbildning, besöksnäring, näringslivssamverkan mm.)

MÅL 7

Att utveckla färdigheter och välfungerande arbetsmarknader som matchar kraven som den gröna omställningen och den digitala utvecklingen ställer och som stödjer den fria rörligheten i Norden.

Covid-19 har haft väldigt negativa konsekvenser för det gränsregionala samarbetet, i synnerhet då de nationella myndigheterna har förhållit sig helt oförstående till hur gränsregionerna fungerar. Också i Kvarkenregionen finns en stor gränsöverskridande arbetsmarknad, som berör både den offentliga sektorn och den stora mängd företag som arbetar gränsöverskridande. Den nya färjan Aurora Botnia underlättar den gränsöverskridande arbetsmarknaden. Kvarkenrådet EGTS har under året arbetat med att befrämja mobiliteten, ömsesidigt erkännande och likriktande av yrkes- och utbildningskvalifikationer samt livslångt lärande för framtidens kompetenser. I detta arbete är olika utbildningsanstalter och högskolor involverade.

Konst- och kultursamarbetet, som är ett tyngdpunktsområde i NMR:s handlingsplan under mål 6, är även en tyngdpunkt i Kvarkenrådet EGTS arbete, som konkretiseras genom de starka kulturnätverken över gränserna i Kvarkenregionen.

MÅL 10

Att arbeta för att få med alla nordiska invånare i den gröna omställningen och den digitala utvecklingen, utnyttja potentialen i omställningen samt motverka att klyftorna i samhället ökar på grund av omställningen.

Det gränsöverskridande samarbetet i Kvarkenregionen är i grunden ett mellanfolkligt samarbete, som förstärks av det faktum att Kvarkenrådet EGTS bildas av de offentligt rättsliga organisationer såsom Region Västerbotten, Österbottens förbund, Södra Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund och de största städerna och kommunerna i regionen, vilka alla bär ett i lag baserat ansvar för utvecklingen. Den gröna omställningen är ett genomgående tema för alla dessa parter uppdrag och

arbete. Tyvärr har covid-19 under en lång period nu försvårat det gränsregionala samarbetet, varför gränsregionerna och det gränsöverskridande samarbetet måste ges en starkare roll i det nordiska samarbetet i fortsättningen.

MÅL 11

Att ge det nordiska civilsamhället, särskilt barn och unga, en starkare röst och delaktighet i det nordiska samarbetet samt öka deras kunskaper om grannländernas språk och kultur.

Kvarkenrådet EGTS kommer i sitt strategiarbete skapa förutsättningar för ett starkt, gränsöverskridande civilsamhällsnätverk med den tydliga tyngdpunkten att bidra till språk- och kulturförståelse. Kvarkenrådet EGTS arbetar hela tiden på både finska och svenska och har bl.a. en mobil tolkningsanläggning för att underlätta språkförståelsen i de sammanhang då tolkning kan underlätta kontakterna och umgänget.

MÅL 12

Att upprätthålla tilliten och sammanhållningen i Norden, de gemensamma värderingarna och den nordiska gemenskapen med fokus på kultur, demokrati, jämställdhet, inkludering, icke-diskriminering och yttrandefrihet.

Bildandet av Kvarkenrådet EGTS under året har inneburit ett stort steg för att i Kvarkenregionen upprätthålla tilliten till och sammanhållningen över gränserna i denna del av Norden. Med det grupperingsavtal som ingåtts, har medlemmarna förbundit sig till ett samarbete som verkligen bygger på de gemensamma värderingarna och den nordiska gemenskapen med fokus på kultur, demokrati, jämställdhet, inkludering, icke-diskriminering och yttrandefrihet.

ÖVRIGT:

Utöver dessa nämnda åtgärder så iakttas Nordiska Visionen 2030 även i beaktande i all övrig verksamhet och projekt som Kvarkenrådet är involverat i. Om Norden verkligen skall bli världens mest hållbara

och integrerade region år 2030 kommer det att krävas aktiva åtgärder i gränsregionerna. I gränsregionerna finns både vilja, ambition och sakkunskap för att bidra till att denna målsättning uppfylls och således bör både Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet gå in för att stärka gränsregionernas verksamhet och finansiering. I dessa gränsregioner sker samarbetet "på riktigt" och verksamheten är mycket kostnadseffektiv eftersom gränskommittéerna använder en mix av nordisk, regional, kommunal och EU-finansiering. Ibland även privat finansiering. Visioner utan praktiska åtgärder förblir ofta en vision men om man backar upp visionen med praktiska insatser och finansiering blir det en målsättning som går att uppnå.

INFORMATIONSSPRIDNING OCH SYNLIGHET

Förutom informationsspridning i samband med ett stort antal möten och seminarier, som under år 2021 mestadels varit digitala, består kärnan i informationsarbetet av webbsidan kvarken.org, informationsmaterial samt artiklar, nyheter och pressmeddelanden som publiceras bl.a. på webbplatsen kvarken.org. Dessa delas via nyhetsbrev och Kvarkenrådets Facebook samt LinkedIn, ibland även per e-post. Utöver detta tas det inom projekt som Kvarkenrådet handhar fram material av olika slag. I samtliga framkommer Kvarkenrådets roll i sammanhanget.

Under 2021 har Kvarkenrådet arbetat med innan årsskiftet 2020-2021 ibrukat nytt material och nya verktyg; nytt grafiskt utseende, ny hemsida och nytt nyhetsbrev.

Under 2021 har Kvarkenrådet publicerat två nyhetsbrev och flertalet infobrev från projektet Destination Kvarken. Kvarkenrådets nyhetsbrev har innehållit omfattande material om verksamheten, om organisationsförändringen, projekten och projektresultat. Därtill har flera inbjudningar sänts från projektet.

Vid slutet av 2021 hade nyhetsbrevet 900 prenumeranter och Facebooksidan 1465 följare. Kvarkenrådet har även varit synligt i flera medier på båda sidor av Kvarken gällande t.ex. organisationsförändringen, elflygsprojektet FAIR och framförallt i samband med diskussionerna om den fasta förbindelsen över Kvarken samt batteribältet och nya industrietanbleringar relaterade till batteritillverkning.

År 2021 besöktes webbsidan kvarken.org av 15 809 användare, vilket är en ökning med 19% jämfört med 2020. Besöken varade i genomsnitt 2 min 22 sek vilket är 3 sekunder längre tid än året innan. Antalet sidvisningar var 61 920, en ökning med nästan 39% och besökarna besökte i genomsnitt 2,75 sidor per session.

DE MEST BESÖKTA SIDORNA BLAND BESÖKARNA

Ingångssidan kvarken.org hade 10 097 sidvisningar. Men även projektsidan FAIR och sidorna med information om broar och tunnlar i Europa, jobba hos oss, allmän information om organisationen, projektsidan, nyhetssidan, kontakta oss och sidan om Aurora Botnia har besökts av upp till 3008 besökare per sida.

ÅR 2021 BESÖKTES
WEBBSIDAN KVARKEN.ORG AV
15 809 ANVÄNDARE, VILKET ÄR
EN ÖKNING MED 19% JÄMFÖRT
MED 2020.

ANTALET SIDVISNINGAR
VAR 61 920, EN ÖKNING MED
NÄSTAN 39%. BESÖKARNA
BESÖKTE I GENOMSNITT 2,75
SIDOR PER SESSION.

▲ Tom Einar Jensen, VD för norska FREYR Battery, medverkade i Wasa Future Festival via videolänk från Oslo. Han förklarade strategierna bakom de nya, planerade fabrikerna och slog fast att "The green shift is on the rise" – batteribältet ska enligt Jensen bli ett globalt centrum för cirkulär ekonomi.

EVENEMANG

Covid-19 har påverkat möjligheterna att arrangera evenemang stort även år 2021. Samarbeten och möjligheten att knyta och utveckla de redan etablerade kontakterna har förvarats p.g.a. pandemin med tillhörande rekommendationer och restriktioner. Kvarkenrådet har dock arrangerat ett hybridevenemang, Wasa Future Festival, ett direktsänt diskussionstillfälle och projekten har arrangerat flertalet helt digitala arbetsmöten, infotillfällen och utbildningar.

Wasa Future Festival arrangerades som ett hybridevenemang. Hybrid har inneburit både närvaro på plats och möjlighet att delta på distans i och med direktsändning, men även möjligheten att se evenemanget i efterskott tack vare inspelning.

Evenemanget i Wasa Future Festival arrangerades av Kvarkenrådets elflygsprojekt FAIR och projekten Nordic Battery Belt Logistics och Fast förbindelse endast två dagar efter offentliggörandet av att norska

FREYR Battery, som bygger fem batterifabriker i Mo i Rana, också etablerar sig i Vasa. Evenemanget väckte intresse i och med Einar Jensens, VD för norska FREYR Battery, medverkade via videolänk från Oslo.

Under evenemanget presenterades också resultat som fram till dess tagits fram i elflygsprojektet FAIR; vad som krävs för att vara en tidig implementerare av tekniken, vilka förutsättningar vi i Kvarkenregionen har och hur politiken kan försnabba den gröna omställningen gällande flygtrafik. Men även de nyaste samarbetsprojekten i regionen, Nordic Battery Belt Logistics och Fixed Link, presenterades. Därmed diskuterades utvecklingen av industrin och samhället i och med batterifabriketableringarna över hela Kvarkenregionen, samarbete, behov och verktyg. Även diskussionerna om en fast bro över Kvarken fortsatte; realiter, potential och utsikter.

▲ Riitta Björkenheim, Tomas Häyry och Richard Carstedt gläder sig över norska FREYR Batterys intentionsavtal med Vasa. Den nordiska batteribältet blir verklighet och nu krävs både mod och samarbete för att locka hit den arbetskraft som kommer att behövas – och för att stoppa den egna kunskapsflykten. Foto: Anna Sand / bySand

▲ Lars Westin från Umeå Universitet samt Helka Kalliomäki och Antti Mäenpää från Vasa Universitet, har varit engagerade i projekt FAIR: s första arbetspaket och redogjorde för sina slutsatser under Wasa Future Festival. Foto: Anna Sand / bySand

KVARKENRÅDETS PROJEKTVERKSAMHET

Kvarkenrådet driver egna projekt samt initierar samverkansprojekt mellan olika parter.

BOTNIA-ATLANTICA 2014–2020

Från och med 2015 trädde INTERREG Botnia-Atlantica programmet för 2014–2020 i kraft. Programmet har fyra prioriterade insatsområden: Innovation, Näringslivsutveckling, Miljö samt Transport. Programområdet består av de tre österbottniska landskapen i Finland, Västerbottens och Västernorrlands län samt Nordanstig i Sverige och Nordlands fylke i Norge.

▲ Sommarnatt vid Umeälven.

Foto: Lola Akinmade Akerstom / Kvarken Destinations Contentbank

DESTINATION KVARKEN

Ökad synlighet och fler besökare till Kvarkenregionen genom gränsöverskridande samarbete.

Destination Kvarken (marknadsföringsnamn Kvarken Destinations) ska hjälpa exportmogna små och medelstora företag med fokus på besöksnäring att nå ut till nya marknader för ökad tillväxt och konkurrenskraft. Det huvudsakliga målet är, att genom gemensamma och intensifierade insatser jobba för att öka antalet researrangörer som tar med destinationen i sitt programutbud. Projektet ska också väcka det mediala intresset för större synlighet för destinationen,

KVARKENRÅDETS PROJEKT

Kvarkenrådet har drivit fyra egna projekt under år 2021; turismutvecklingsprojektet Destination Kvarken, innovationsprojektet om eldrivna flyg FAIR och transportprojekten Nordic Battery Belt Logistics och Fast förbindelse Kvarken. Utöver dessa har Kvarkenrådet medfinansierat och arbetat aktivt i två projekt, BSR Access och StoryTagging, som båda ägs av andra parter.

EUROPEISKA UNIONEN

Interreg
Botnia-Atlantica

Europeiska regionala utvecklingsfonden

såväl bland researrangörer som bland slutkund på prioriterade marknader. Hållbar turism liksom jämställdhet, utgör viktiga värden i projektet.

Projektet har, genom Hanken Svenska handelshögskolans medverkan, starkt fokus på digitalisering, forskning och utveckling inom besöksnäring i regionen.

Projektet har en webbsida med researrangörsledet och media som målgrupp. Den innehåller bl.a. information om samarbetet, destinationerna, företagen och produkterna under fyra olika teman och en interaktiv karta. Sidan erbjuder också en innehållsbank (content bank) med filmer, bilder och artiklar om området samt en produktmanual på engelska och tyska. Ta en titt: kvarkendestinations.com

Projektets budget: 1 675 000 euro

Projektid: 1.8.2018 – 31.7.2021 förlängt p.g.a. pandemin till 31.12.2021

Projektets partner och stödmottagare: Kvarkenrådet (samordnande stödmottagare) | Vasaregionens utveckling AB VASEK | Hanken Svenska handelshögskolan | Umeå kommun | Visit Umeå AB | Höga Kusten Destinationsutveckling AB

Huvudfinansiär: Interreg Botnia-Atlantica

▲ Skuleskogens nationalpark.

Foto: Lola Akinmade Akerstrom / Kvarken Destinations Contentbank

EUROPEISKA UNIONEN

Interreg
Botnia-Atlantica

Europeiska regionala utvecklingsfonden

FAIR

FAIR är ett två år långt projekt för att stödja en tidig och effektiv kommersialisering av eldrivna regionala flygningar i Kvarkenregionen.

FAIR (Finding innovations to Accelerate the Implementation of electric Regional aviation) är ett första steg mot en snabb introduktion av ett hållbart flyg i Kvarkenregionen. Projektet höjer kunskapen om elflyg, utreder möjligheterna och kartlägger både behov och de tekniska investeringarna som behövs.

Projektet har ett partnerskap bestående av ett brett spektrum av aktörer och samordnas av Kvarkenrådet som äger projektet. Det bygger på en historia av omfattande gränsöverskridande samarbete i regionen i samband med olika projekt. Det här projektet ligger i linje med trafikstrategin för E12-regionen såväl med målen att nå koldioxidneutrala transporter som med åtgärderna som syftar till att undersöka regionala flygrutter i öst-västlig riktning.

Tekniken inom eldriven luftfart går snabbt framåt. Inom de närmaste fem åren väntas flera modeller av regionala eldrivna flygplan finnas på marknaden. Eftersom elflyg inte producerar några utsläpp

Medfinansierare: Kvarkenrådet (FI) | Vasaregionens utveckling AB VASEK (FI) | Hanken Svenska handelshögskolan (FI) | Umeå kommun (SE) | Höga Kusten Destinationsutveckling AB (SE) | Österbottens förbund (FI) | Region Västerbotten (SE) | Region Västernorrland (SE) | Länsstyrelsen Västernorrland (SE) | Vasa stad/Visit Vasa (FI) | Visit Lakeus Oy (FI) | Kokkolan Matkailu Oy (FI) | Ab Jakobstadsregionens utvecklingsbolag Concordia (FI) | Kristinestads näringslivscentral Ab (FI) | NLC Ferry Ab Oy (FI)

För mer information: kvarkendestinations.com

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 40 000 euro.

av växthusgaser, förväntas det bli ett av de mest klimateffektiva transportsätten i framtiden. Samtidigt betyder eldriften drastiskt minskade bränsle- och underhållskostnader, vilket i sin tur innebär att driftskostnaderna blir mycket konkurrenskraftiga och därmed ger möjligheter till en helt ny regional flygtrafik.

En tidig implementering av elflyg i Kvarkenregionen har potential att effektivt råda bot på några av regionens stora utmaningar, såsom demografiska förändringar och bristen på starka stadsstrukturer, långa avstånd och svaga kommunikationer i öst-västlig riktning, liksom det globala behovet av att minska både utsläppen av växthusgaser och miljöpåverkan. FAIRs geografi omfattar förutom Kvarkenregionen även Nordlands län i Norge.

Projektet FAIR har fyra målsättningar

1. Föreslå var man ska förverkliga eldrivna regionala flygturer i Kvarkenregionen och öka kunskapen om effekterna för regionen.
2. Utredda vilka åtgärder som behöver vidtas vid knutpunkterna och undersöka finansieringsalternativ.
3. Utarbeta innovativa koncept och affärsmodeller som stöder en tidig implementering av regionala elflyg.
4. Öka medvetenheten / kunskapen om regional eldriven flygtrafik i regionen för att främja efterfrågan och påskynda realiseringen.

Projektets budget: 1 338 000 euro, utökat p.g.a. vidgat partnerskap

Projektetid: 1.5.2020 – 30.6.2022, förlängd p.g.a. utökat partnerskap och utvidgat projektområde till 31.10.2022

Projektets partner och stödmottagare: Kvarkenrådet (samordnande stödmottagare) | BioFuel Region BFR AB | Region Västerbotten | RISE Sveriges Forskningsinstitut | Umeå universitet | Vasa universitet | MidtSkandia | Nord Universitet

Huvudfinansiär: Interreg Botnia-Atlantica

Medfinansiärer: Region Västerbotten | Österbottens Förbund | Kvarkenrådet (samordnande stödmottagare) | BioFuel Region BFR AB | Vasa stad | FAB Kronoby Flyghangar | Into Seinäjoki Oy | Lycksele Airport AB | Österbottens handelskammare | RISE Sveriges Forskningsinstitut | Skellefteå Airport AB | Skellefteå Kraft AB | Södra Österbottens handelskammare | Storumans Kommunföretag AB | Swedavia, Umeå Airport | Umeå kommun | Umeå universitet | Vasa universitet | Vasa Elektriska Ab | Vasaregionens utveckling Ab, VASEK | Västerbottens handelskammare | Örnsköldsvik Airport AB | Nord Universitet | MidtSkandia | Nordland Fylkeskommune | Brønnøy kommune | Alstahaug kommune | Helgeland Regionråd | Indre Helgeland Regionråd | Rana Utvikling |

Stödjande partner: Air Traffic Network | BSR ACCESS | ELISE | Finavia | Funktionshinderrådet i Umeå | Future Cleantech Solutions | Green Flyway | Grön Flygplats | Heart Aerospace | Helsinki Electric Aviation Association ry | Jonair | Luftfartsverket | NEA – Nordic Network for Electric Aviation | Umeå kommunföretag AB | Designhögskolan vid Umeå universitet | Svenska 2030-sekretariatet | Transportföretagen | Avinor

För mer information: flyfairkvarken.com

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 32 500 euro.

EUROPEISKA UNIONEN

Interreg
Botnia-Atlantica

Europeiska regionala utvecklingsfonden

NORDIC BATTERY BELT LOGISTICS

Projekt Nordic Battery Belt Logistics ska se på logistikflöden i fråga om de i Kvarkenregionen planerade batterietableringarna.

I Nordic Battery Belt Logistics tas fram en strategi som ska bidra till hållbara och kostnadseffektiva transporter i regionen i ett gränsöverskridande perspektiv. Strategin ska ge en ökad förståelse för vilka nya logistikflöden som kan förväntas uppstå till följd av pågående och planerade etableringar av batteriproduktion i regionen. Det handlar både om en inventering och en strategi för hur regionens logistikutbud och infrastruktur bör utvecklas för att understödja utveckling av batteriklustret Nordic Battery Belt.

▲ Elflyg är redan verklighet i Kvarkenregionen!

I november 2021 besökte elflygprojektet FAIRs projektgrupp Skellefteå Airport och Green Flight Academy för ett kombinerat studiebesök och resultatpresentation. Med 1 MW installerad laddningskapacitet, Pipistrel elflygplan på plats och världens mest hållbara flygkademi är Skellefteå en pionjär inom elflyg.

Projektets partner och stödmottagare: Kvarkenrådet EGTS (samordnande stödmottagare) | Vasaregionens utveckling Ab VASEK | Skellefteå kommun | Karlebynejdens Utveckling Ab KOSEK | Rana utvikling

Huvudfinansiär: Interreg Botnia-Atlantica

Medfinansiärer: Kvarkenrådet EGTS | Vasaregionens utveckling Ab VASEK | Skellefteå kommun | Karlebynejdens Utveckling Ab KOSEK

Projektid: 1.5.2021–31.10.2022

Projektets totalbudget: 300 000 euro

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 7 000 euro.

Interreg
Botnia-Atlantica
Europeiska regionala utvecklingsfonden

FAST FÖRBINDELSE

Kartlägger möjligheterna för en bro över Kvarken – övergripande konsekvensbedömning och genomlysning av affärsförslag.

Projektet ska skapa beslutsunderlag som kan ligga till grund för en långsiktig gränsöverskridande (öst-västlig) strategi/viljeinriktning för hur frågan om en fast förbindelse ska drivas i framtiden.

Projektet består av två delar:

- Övergripande konsekvensbedömning. Här görs en kvalitetssäk- ring av projektets samhällsekonomiska konsekvenser, samt en översiktlig miljöbedömning av de alternativa sträckningar som föreslagits.
- Genomlysning av affärsförslag. Affärsförslagen är till sin karaktär komplexa och det krävs expertkunskaper och vidare utredning för att kunna analysera innehållet och ta ställning till förslagens genomförbarhet.

Projektets stödmottagare: Kvarkenrådet (samordnande stödmot- tagare)| Blå Vägen föreningen i Sverige

Huvudfinansiär: Interreg Botnia-Atlantica

Stödjande partnerskap: Meridiam, Etgar AI Engineering och Green Carbon Recovery

Projekttid: 1.5.2021 – 31.10.2022

Total projektbudget: 215 000 euro

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 14 875 euro.

PROJEKT SOM KVARKENRÅDET MEDFINANSIERAT OCH SOM ÄGS AV ANDRA PARTER

Northern Periphery and Arctic Programme
2014–2020

EUROPEAN UNION
Investing in your future
European Regional Development Fund

STORYTAGGING

Strävar till att lyfta fram natur- och kulturarvet ge- nom att söka fram och dokumentera olika berättel- ser och blåsa liv i dem – kanske till och med genom nya produkter.

Projektet StoryTaggings partner ska samla in berättelser som läggs på en digital plattform för berättelser – Northword, några i text andra i ljudform. Den digitala plattformen kommer att innehålla berättelser samt en kunskapsbank kring digital marknadsföring och marknader. Projektet kommer även erbjuda ett ekonomiskt stöd till ett fåtal kreativa aktörer som vill ta fram en ny produkt eller verk med koppling till berättelserna.

Målgruppen för projektet är små och medelstora företag, orga-

nisationer med företagsstöd och andra. Fokusområdet är entre- prenörskap med målet att öka marknadsräckvidd. Målet är att den digitala plattformen efter projektets slut ska bestå i form av en icke vinstdrivande affärsmodell och erbjudas till aktörer inom NPA programmets geografiska område. Northword är namnet på den digitala plattformen.

Projektet StoryTagging har tre huvudmål:

- Samla in och organisera berättelser som förmedlar det nordliga kulturarvet.
- Hjälpa den kreativa industrin att levandegöra historierna ge- nom produkter och verk.
- Skapa en digital plattform i syfte att öka marknadsräckvidden för nordliga kreativa aktörer.

Projektets partner och stödmottagare: Robert Gordon University (Samordnande stödmottagare)| University of the Highlands and Is- lands | Kenozero National Park | Causeway Coast and Glens Heritage Trust | Ulster University | Region Västerbotten | Kvarkenrådet

Huvudfinansiär: Interreg Northern Periphery and Arctic Programme NPA

Projekttid: 1.5.2020–31.12.2022

Projektbudget: 999 757,47 euro

För mer information: storytagging.interreg-npa.eu/

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 30 000 euro.

BSR ACCESS

Främjar tillgången till rena, effektiva och hållbara färdssätt i Östersjöområdet.

Kvarkenrådet är en av parterna i projektet BSR Access som ska främja tillgång till rena, effektiva och multimodala transportkorridorer i Östersjöregionen samt att bidra till en hållbar tillväxt i området. Projektet främjar den aktiva övernationella planeringen av TEN-T-stomnätet, rena bränslelösningar och förbindelser till transportnätverken.

I detta projekt som leds av Nylands förbund medverkar sex olika organisationer i Östersjöregionen och de delar bl.a. kunskap de inhämtat i projekt de medverkat i (projekten inom parentes):

Nylands förbund (leadpart i BSR Access, NSB CoRe), Region Blekinge i Sverige (TENTacle), Kvarkenrådet (E12 Atlantica Transport, Midway Alignment of the Bothnian Corridor och MABA II), marknadsföringsavdelningen vid Hamburg hamn (EMMA), regionplaneringsavdelningen vid Berlin-Brandenburg (Scandria2Act) samt huvudstadsregionen i Danmark (STRING Network).

Kvarkenrådet ansvarar för aktiviteten där samarbetsformer över nationsgränser längs transportkorridorerna behandlas. Ett webinarium och en förberedande enkät och kartläggning sammanställs till ett ställningstagande, i vilket fungerande och rekommenderade samarbetsmodeller med fokus på gränsöverskridande samarbete mellan länderna presenteras.

Projektetid: 1.10.2018 – 30.9.2021 förlängt p.g.a. pandemin till 30.6.2022.

Projektets budget: 1 miljon euro

Huvudfinansier: Interreg Baltic Sea Region Programme

Projektets partner och stödmottagare: Nylands förbund (Samordnande stödmottagare) | Region Blekinge | Kvarkenrådet | Port of Hamburg Marketing | Joint Spatial Planning Department Berlin-Brandenburg | Capital Region of Denmark

För mer information: uudenmaanliitto.fi/bsraccess

Kvarkenrådets/Nordiska ministerrådets finansieringsandel är 37 875 euro.

RESULTATRÄKNING 01.01.2021 - 31.12.2021	2021	2020
Ordinarie verksamhet		
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	19 650,00	13 800,00
Projektintäkter	973 187,54	1 016 345,51
Andra projektintäkter	94 500,00	10 562,73
Övriga intäkter	940,65	4 623,03
Summa intäkter	1 088 278,19	1 045 331,27
Kostnader		
Personalkostnader	-375 348,42	-328 825,13
Avskrivningar	-1 273,52	-1 698,02
Övriga kostnader		
Inventarieutgifter	-8 517,03	-10 555,66
Övriga personalkostnader	-30 600,06	-16 526,33
Kostnadsersättningar	-120,00	
Hyrer	-65 234,70	-51 839,68
Verksamhetsutrymme	-7 002,43	-5 845,55
Marknadsföring/information	-29 893,96	-11 767,94
Representation	-4 630,87	-3 054,69
Resekostnader	-36 936,83	-16 148,08
Kontor och administration	-28 856,35	-18 210,05
Köpta tjänster	-446 667,48	-285 997,76
Försäkringar	-2 504,15	-1 809,30
Serviceavgifter	-820,31	-917,19
Verksamhetens övriga utgifter	-250 026,11	-260 245,46
Summa övriga kostnader	-911 810,28	-682 917,69
Summa kostnader	-1 288 432,22	-1 013 440,84
Överskott/underskott	-200 154,03	31 890,43
Tillförda medel		
Intäkter		
Medlemsavgifter	298 600,00	181 800,00
Summa intäkter	298 600,00	181 800,00
Summa tillförda medel	298 600,00	181 800,00
Överskott/underskott	98 445,97	213 690,43
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Intäkter		
Dividendintäkter	15 035,07	0,00
Ränteintäkter	2 017,21	3 987,75
Summa intäkter	17 052,28	3 987,75
Kostnader		
Finansierings/räntekostnader	-7 551,77	-8 234,31
Summa kostnader	-7 551,77	-8 234,31
Summa investerings- och finansieringsverksamhet	9 500,51	-4 246,56
Överskott/underskott	107 946,48	209 443,87
Periodens resultat	107 946,48	209 443,87
PERIODENS ÖVERKOTT/UNDERSKOTT	107 946,48	209 443,87

BALANSRÄKNING 31.12.2021	2021	2020
AKTIVA		
Bestående aktiva		
Materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	3 820,51	5 094,03
Summa materiella tillgångar	3 820,51	5 094,03
Placeringar		
Övriga aktier/andelar	789 567,38	502 975,38
Summa placeringar	789 567,38	502 975,38
Summa bestående aktiva	793 387,89	508 069,41
RÖRLIGA AKTIVA		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	3 393,00	3 393,00
Summa långfristiga fordringar	3 393,00	3 393,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	28 983,39	96 630,37
Övriga fordringar	145,55	0,00
Resultatregleringar	617 538,71	386 841,52
Summa kortfristiga fordringar	646 667,65	483 471,89
Kassa och banktillgodohavanden	255 170,46	577 223,50
Summa rörliga aktiva	905 231,11	1 064 088,39
AKTIVA TILSAMMANS	1 698 619,00	1 572 157,80
PASSIVA		
Eget kapital		
Verksamhetens kapital	1 467 535,17	1 258 091,30
Räkenskapsperiodens resultat	107 946,48	209 443,87
Summa eget kapital	1 575 481,65	1 467 535,17
Främmande kapital		
Kortfristigt främ. kapital		
Erhållna förskott	0,00	0,00
Leverantörskulder	47 201,96	40 071,51
Övriga skulder	21 879,59	24 166,41
Resultatregleringar	54 055,80	40 384,71
Summa kortfristigt främ. kapital	123 137,35	104 622,63
Summa främmande kapital	123 137,35	104 622,63
PASSIVA TILLSAMMANS	1 698 619,00	1 572 157,80

